

20 באוגוסט 2025

לכבוד

ניצב משה פינצי

תנ"צ אלעזר כהנא

מפקד משטרת ש"י

יועמ"ש משטרת ישראל

בדוא"ל: mahoz.shay@police.gov.il

בדוא"ל: yoamash@police.gov.il

שלום רב,

הנדון: חסמים וליקויים חמורים בטיפול מחוז ש"י בנפגעי עבירה פלסטינים – דחוף!

סימוכין: מכתבנו מיום 21.4.2025

אני פונה אליכם **בשנית** בעניין ליקויים ומחדלים חמורים בטיפול של משטרת ישראל בתלונות של פלסטינים תושבי הגדה המערבית באשר לעבירות המבוצעות כלפיהם על ידי אזרחי ישראל. אפרט:

1. פלסטינים בגדה המערבית מתמודדים יום-יום עם מציאות בלתי נסבלת של פשיעה לאומנית שיטתית ורחבת היקף נגדם. על פי **נתוני מתאם האו"ם לעניינים הומניטריים** ונתונים הנאספים על ידי ארגוני זכויות אדם, מציאות זו הפכה קשה עשרות מונים במהלך השנתיים האחרונות והגיעה לממדים מסוכנים וחסרי תקדים. אלימות פיזית, השחתת רכוש, איומים, הטרדה והסגות גבול הפכו למנת חלקם היומיומית של התושבים הפלסטינים, והובילו לעקירתן של עשרות קהילות מבתיהן.

2. כפי שתואר בהרחבה במכתבנו מיום 21.4.2025, נפגעי עבירה פלסטינים המבקשים להתלונן על עבירות שבוצעו כנגדם על ידי אזרחים ישראלים נתקלים בחסמים מבניים, גיאוגרפיים, לשוניים וטכנולוגיים. במכתבנו תיארו את הכשלים המערכתיים החמורים בטיפול משטרת מחוז ש"י בתלונות אלו, המתבטאים בין השאר בהימנעות מחקירת עבירות שלא הוגשה בעניין תלונה רשמית בתחנה ואי גביית תלונה במקום האירוע; הצבת רוב רובן של תחנות המשטרה בתוככי התנחלויות, באופן שאינו נגיש לתושבים הפלסטינים וכרוך בעיכובים והשפלה בכניסה להתנחלויות; אי זמינות מתרגמים לערבית וחוקרים דוברי ערבית באופן קבוע או בהתראה קצרה בתחנות המשטרה; מניעה מהגשת תלונות מקוונות ואי שליחת הודעות עדכון לטלפונים פלסטינים, כך שלא ניתן גם לבצע מעקב אחר הטיפול בתיק.

3. על אף שחלפו ארבעה חודשים ממועד שליחת מכתבנו שבסימוכין לא התקבל כל מענה. בינתיים, אלימות ישראלים כנגד פלסטינים גואה ומסלימה מדי יום, לרבות דיווחים על רצח (ראו למשל פרסום אודות הירי במחנך ובפעיל עודה אלהדלין: אלישע בן קימון, "המתנחל יורה - והמצלמה נופלת: תיעוד מות המורה הפלסטיני, כפי שצילם בעצמו", Ynet, 10.8.2025); ופרסום אודות הירי בתמין דוואבשה: הגר שינף וג'קי חורי, "חייל בחופשה שסייע לעבודות מתנחלים בדומא ירה למוות בפלסטיני בן 35", **הארץ**, 13.8.2025); וכן על מותו של חמיס עבד אל-לטיף עיאד, שמת משאיפת עשן לאחר שמתנחלים שרפו את ביתו ו-11 כלי רכב ובתים

נוספים בכפר" ג'קי חורי והגר שיזף, "מקורות בגדה: פלסטיני מת משאיפת עשן בעת שניסה לכבות אש שהציתו מתנחלים בסילוואד", **הארץ** (31.7.2025).

4. מנגד, אין כל עדות בשטח לכך שהמשטרה עושה מאמצים להגביר את אכיפת החוק וההרתעה נגד עבריינים או על מנת להנגיש לתושבים הפלסטינים את השירות המינימלי ביותר ולגבות את תלונתם בתנאים סבירים. זאת, למרות שעמדתם העקבית של המפקד הצבאי ורשויות המדינה השונות היא כי הגנה על פלסטינים מפני התנכלות אלימה, לרבות בנסיבות מובהקות של אלימות ורדיפה מצד אזרחי ישראל, היא בראש ובראשונה מתפקידה של משטרת ישראל. כידוע לכם, המפקד הצבאי והכפופים לו מפנים את התושבים המוגנים "למצות הליכים" באפיק הפלילי, בהיותו, לשיטתם, הערוץ המתאים לגביית תלונות וטיפול בהן, בטרם הידרשות לטענותיהם ולבקשתם להגנה במישורים נוספים. אלא שכאמור, עבור תושבים פלסטינים מדובר בדרישה מכבידה באופן בלתי סביר, ובחוויה משפילה ובלתי נעימה במרבית המקרים. הדבר נכון בפרט ביחס לתושבים הסובלים מאלימות שיטתית ויומיומית, שלכאורה עליהם להעביר את מרכז חייהם לתחנות המשטרה ולבלות בהן את כל זמנם.

5. על החסמים שהמשטרה מציבה בפני מתלוננים פלסטינים, גם בימים אלו ממש, ניתן ללמוד מעניינם של חמישה חקלאים פלסטינים אשר ביקשו בבוקר יום 10.8.2025 להתלונן במשטרת בנימין על סדרת אירועי אלימות מצד מתנחלים, שכללו פגיעה בגוף, ברכוש פרטי, בשדות וביבולים. על כוונתם להגיע ולהתלונן, וכן על הצורך בהבאת מתורגמן או חוקר דובר ערבית, הודיעו החקלאים לתחנה יום לפני כן.

6. בשעה 8:50, עם הגעתם לשער ההתנחלות, צלצל לתחנה הפעיל ע"מ שהתלווה אליהם, וביקש שתבוא ניידת שתביאם לתחנת המשטרה, שכן החקלאים הפלסטינים אינם רשאים להיכנס לשטחי ההתנחלות ללא ליווי משטרה. החקלאים והפעיל נאלצו להמתין לליווי המשטרה בכניסה להתנחלות **במשך שעות** ובחוסר כבד מנשוא. בכל השעתיים האלו הפעיל המשיך לצלצל לתחנה בדרישה לזרז את הכנסתם, ובכל פעם נענה שאין ניידות זמינות – אף שראה במו עיניו ניידות עוברות ונכנסות למתחם. רק במקרה, ולאחר שעצר ניידת חולפת, הם הובאו לתחנת המשטרה בשעה 11:00. יצוין כי התחנה עצמה מצויה במרחק כחמש דקות הליכה משערי ההתנחלות, וכי בעבר שוטרים אפשרו ליווי משטרה רגלי.

7. בהגיעם לתחנה, השוטרים דרשו כי החקלאים ימתינו מחוץ למבנה, באמתלה שכניסתם תיחשב להתקהלות. רק הפעיל הורשה להיכנס למבנה על מנת לשוחח עם היומנאית. החקלאים נאלצו להמתין מחוץ לתחנה, תחת השמש הקופחת, **שעה נוספת**.

8. בחלוף שעה, הורשו החקלאים להיכנס למבנה התחנה, והמתינו לכך שייקראו להגיש את תלונתם. נאמר להם כי החוקר הדובר הערבית היחיד שנמצא בתחנה עסוק בחקירת עצורים שנעצרו בלילה. **רק בשעה 14:00, לאחר שעות שלמות** – ויודגש, לאחר שהופעל לחץ כבד על שוטרי התחנה מצד הפעיל – נקרא אחד החקלאים להגיש את תלונתו בפני חוקר אחר, מכיוון שהוא מדבר מעט עברית.

9. **רק בשעה 16:00** נקראו שאר החקלאים, אחד אחד, להגיש את תלונתם בפני חוקרת אשר נעזרה בשירותי תרגום של חברה חיצונית אותם העלתה לשיחת טלפון. לדברי החוקרת, לא

היה ניתן להיעזר באותם שירותי תרגום מוקדם יותר באותו היום. רק בעקבות דרישה מפורשת של הפעיל המתלוננים קראו את תלונתם, חתמו כי הם מאשרים אותה וקיבלו עותק.

10. גביית התלונות כולן הסתיימה בשעה 20:00 – כ-11 שעות (!) לאחר שהגיעו החקלאים לפתחי

ההתנחלות בנימין. היום התברר, כי המשטרה כבר הספיקה לסגור לפחות אחד מתיקי התלונה שנפתחו באותו יום. ההחלטה המהירה מעלה חשש כבד לכך שלא מוצו כל צעדי החקירה.

11. זהו אינו אירוע בודד: תושבים פלסטינים ופעילים נוספים שבים ומדווחים כי הגשת תלונות בתחנה זו ובתחנות אחרות הממוקמות בהתנחלויות כרוכה בהמתנה ארוכה לליווי משטרה מחוץ לשערי ההתנחלות, וכן בשטח התחנה משום שאין כל מתורגמן או חוקר דובר ערבית בנמצא. יוזכר כי בשל המוקדים המעטים בהם רשאים התושבים הפלסטינים להגיש תלונה, אלו הגרים במרוחק מתחנות אלו נאלצים לנסוע זמן רב, ונוכח ההמתנה הממושכת, נכפה עליהם להחמיץ יום עבודה שלם. במקרים רבים המתלוננים נאלצים לשוב על עקבותיהם מבלי להגיש תלונה, גם אם המתניו שעות רבות. כל זאת בזמן שהם עדים למתנחלים המובאים כחשודים וזוכים לטיפול מידי, מכבד וחברי.

12. אף הנוהל שאיפשר לפלסטינים להגיש את תלונותיהם בפני שוטרים שהוצבו במת"קים הישראליים בגזרות השונות, נגנז לאחר פרוץ מלחמת חרבות ברזל, למרות העלייה התלולה במספר אירועי האלימות וחומרתם. ביום 27.7.2025 פנתה עו"ד רעות שאער מהאגודה לזכויות האזרח למינהל האזרחי בדואר אלקטרוני בבקשה לברר האם ניתן לתאם הגעה למת"ק יריחו ולהגיש תלונה באמצעות שוטר משטרת ישראל המוצב שם. היא נענתה למחרת כי "עקב מלחמת חרבות ברזל כוחות הביטחון עובדות במתכונת חירום ולכן אין קבלת קהל במת"קים ואין שוטרים במת"ק". לפיכך, אין למתלוננים פלסטינים כל ברירה אלא לעבור את מסלול הטרטור ולהשקיע זמן ומאמצים רבים על מנת לנסות להגיש את תלונותיהם בתחנות הנמצאות בהתנחלויות כאמור.

13. המתואר לעיל ממחיש היטב את טיפולה הלקוי של המשטרה בנפגעי עבירה פלסטינים: יחס משפיל ועוין המתבטא בהמתנה ממושכת מחוץ לגדרות התחנה או ההתנחלות בה נמצאת התחנה ובהסעה אל התחנה בניידת משטרה מאובטחת, לצד העדר מענה טלפוני ופרונטלי בשפה הערבית; העדר אפשרות לתאם מועד הגעה עבור דוברי ערבית כך שלא תידרש המתנה של שעות בתחנה ולחלופין איוש התחנות עם דוברי ערבית או הגעה להסכם עם שירותי תרגום זמינים.

14. בהתאם לאמור, נשוב ונבקש כי תפעלו באופן הבא:

א. שיבוץ שוטרים (דוברי ערבית או לצד מתורגמנים) במת"קים הישראליים ברחבי הגדה והשבת האפשרות להגשת תלונה במת"קים השונים.

ב. הנגשת מערכת התלונות וההודעות המקוונות לתושבים הפלסטינים ולבעלי מספר טלפון פלסטיני, הן לצורך הגשת תלונות והן לצורך מעקב אחר תיקי חקירה קיימים.

ג. תאפשרו הגשת תלונות של התושבים בכלל תחנות מחוז ש"י.

ד. הבטיחו את נוכחותו של חוקר דובר ערבית בכל תחנות מחוז ש"י לאורך כל שעות היום והלילה, ולחלופין תאפשרו תיאום נוכחות מתרגם בהתראה של עד שעתיים מראש.

ה. קביעת נהלים ברורים לקבלתם של תושבים פלסטינים לצורך תלונות בתחנות המשטרה הממוקמות בתוך התנחלויות, כך שהמתלונן יוכנס לתחנה תוך חצי שעה לכל היותר, ולא יידרש להיכנס לניידת משטרה לשם כך.

15. אודה על מענה מהיר על מנת שנוכל לכלכל את צעדינו הבאים.

בברכה,

אלזה בונייה, המחלקה המשפטית